

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, péntek 1909. augusztus 6.

174. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelten áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos polt sorja 40 fillér.

A magyar tengeri kereskedelem.

A P. H. tegnapi számában Kemény Ödönnek az „Adria” tengerhajózási rt. titkárának tollából a következő figyelemre méltó cikk közli:

A Pesti Hírlap egyik cikkében olvasom azt a kívánságot, hogy a hazai kereskedelem jövő nemzedékének oktatásában különös figyelem fordíttassék a tengeren átmenő gazdasági tevékenységre — a magyar tengeri kereskedelem jövője érdekében. Azt az eszmét veti fel ennek kapcsán, hogy a tengeri kereskedelmi ismeretek tantárgya, amely a közép-foku szakoktatásban csak Fiumében szerepel, az ország többi szakiskolájának tantervébe is felvételessék.

A gondolat ebben a forrásában a nagy nyilvánosság előtt mindenestre új és vonatkozásában eléggé jelentőséggel való ahhoz, hogy vele a megvalósulás szempontjából legalább én foglalkozzam, aki a tárgynak iskolai oktatása körül felsőbb megbízás alapján már valamelyes tapasztalatot szereztem.

Nem férhet hozzá kétség, hogy Magyarország már geográfiai helyzeténél fogva sem fejthet ki akkora hatást a világtengerészetben s a tengereken átmenő külkereskedelemben, hogy mint nagy hajósnemzet az első harcokban küzdhessen a hatalmasok között.

Az állam ennél fogva a tengerészetet nem öncélként támogatja, hanem csakis mint az ország közgazdaságának egyik kiválóan fontos eszközt.

A kereskedelmi tengerészet ebben a rendeltetésében, tehát mint a külkereskedelem eszköze, nálunk sohasem állott annyira a homlokterben, mint éppen napjainkban. Még a múlt század hetvenes éveiben sem, amikor tudvalevőleg Németországnak addigi vasuti és vámpolitikájával való szakítása sürgősen sürgőssé tette a hazai termékek kivitelének elősegítése érdekében a független utirány biztosítását, amely Fiumén át kínálkozott és amely gazdasági jelenség adta meg az ország akkori súlyos pénzügyi helyzetében is az első nagyobb lökést Fiumének és a magyar tengerészetnek fejlesztéséhez.

Nemcsak az a körülmény adja meg ebben az irányban a jelentőséget a mostani időknek, hogy az összes nemzetek gazdasági harcaikat ma már a tengeren vívják meg és a tenger felé irányuló nemzeti törekvések az összes tengerpartokon jelentkeznek, hanem a Földközi tenger nyugati partjain és az Adriai tengermelléken folyó intenzív fejlesztési akciónak a magyar kikötővárosra háruló következménye és — last but not least — a gazdasági függetlenítés felé irányuló országos kívánság.

Anélkül, hogy az aktuális politika ezen utvesztőjébe kerülnénk, megállapíthatjuk, hogy Magyarország gazdasági fejlődésének elengedhetetlen előfeltétele, hogy a hazai külkereskedelem ne legyen kényszerítve arra, hogy utait politikailag lefoglalt területeken át keresse, ahol számolni kell idegen államok akaratával, hanem folytathassa érvényesülését az öt földrész minden területén, szabadon, vagyis a tengeren át, amelyeken nincs zavaró földrajzi határ és számüzve van minden tényező korlátozó befolyása.

Az a körülmény, hogy a hazai partokat csak egy ponton mossa a tenger és ez a kis pont is távol fekszik az anyaországtól, nem tekinthető akadálnak, mert a legkisebb tengerpart is utat nyit a világtengerek felé és a legapróbb tengerrész sem nélkülözi az oceáni kapcsolatot. A távolság pedig, amely Fiumét az anyaországtól elválasztja, közlekedési eszközeink kifogástalan funkcionálása esetén és célirányos tarifapolitika mellett épenséggel nem lehet akadály.

Ha ezek után megállapítjuk a sajnálatos faktumot, hogy mi még mindig távol állunk attól az irányzattól, amely az egyéni érvényesülést és a vagyonyújtási törekvést a tenger felé igyekszik terelni és a hazai vállalkozás és közreműködés a most már teljes négy évtized folyamán alig számbavehető mértékben volt a kereskedelmi tengerészet és a tengeri kereskedelem érdekközösségébe bevonható, meg kell állapítanunk azt is, hogy nálunk a tengeri kereskedelem fejlődése általános *nemzeti szükséglet*, tengeri kereskedők képzése elsődrendű *nemzeti feladat* és az ezirányú kereskedői szellem fölébresztése sürgős *nemzeti kötelesség*.

Fel kell merülnie most annak a kérdésnek, hogy mi módon volna egyáltalában és a legcélszerűbben lehetséges az említett szükségletnek a kielégítése, a jelzett feladatnak a megoldása és a kötelességnek teljesítése.

A közép-foku szakiskolai oktatás különösen mai reformot váró viszonyai között alig kínálkozik ezen szempontból megfelelő területnek.

Egy újabb, bármennyire színes, eleven és érdekes tárgynak az oktatásba való bevonása valószínűleg káros befolyást gyakorolna a mai eredményekre. A tanerő hiánya ellenben a legjelentéktelenebb akadály volna. Gazdaságilag képzett, művelt tanár hamar megszerezheti az idevágó elméleti ismereteket.

A hazai kereskedelmi szakoktatás intézőinek az a terve, hogy Fiumében közép-foku iskolával kapcsolatban egy export akadémia állíttassék fel, okos, célszerű és könnyen megvalósítható. Innen indulhatna aztán ki szélesebb mederben az az akció, amely célul tűzi ki a tenger iránt való gazdasági érdeklődés felkeltését. Itt alkalom is lenne egy terjedelmes anyag feldolgozására.

A mai viszonyok között első sorban azt követelik meg közgazdaságunknak a tengerre és a tengerentúlra tekintő érdekei, hogy a társadalom és a közgazdasági testületek megismerjék, méltányolják és támogassák az államhatalom ezirányú törekvéseit.

A gróf Apponyi Albert elnöklete alatt álló „nemzeti tengerjogi magyar egyesület”, amely a tenger ismereteinek terjesztésére vonatkozó javaslatomat két évvel ezelőtt magáévá tette, az első lépéseket is alig képes ebben az irányban — anyagi eszközök teljes hiányában — megtenni.

Amennyire szomorú jelenségek ezek, annyira különösek is. Mert a hajózással az ország legfontosabb politikai érdekei függenek össze.

Sőt van a kereskedelmi tengerészetnek közjogi vonatkozása is. És pedig az, hogy gazdasági életünknek ezen a területén csak közös zászlót viselünk Ausztriával, egyébként, különösen az Ausztriával a vámszövetség helyébe kötött szerződés óta nincs közünk egymáshoz. Legfőleg annyi, mint az olaszokhoz: ők is versenyeznek velünk s igyekeznek bennünket agyonnyomorítani.

Ha majd megvalósul a tengerjog európai nevű tudósának, dr. Nagy Ferencnek, akadémiai székfoglalójában elhangzott javaslata és felállítják a tengerjog tanszékét az egyetemen ha minden Fiuméba jövő hírlapíró, a szó nem értelmében vett komoly gazdasági kérdésekkel komoly alapon fog foglalkozni és ha valamelyik „befolyásos” képviselő ambíciója ennek az ügynek a propagálásában fog összpontosulni — akkor talán a hajózási politika utat fog törni magának.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** Jekelfalussy Zoltán min. tanácsos, a kivándorlási biztosi hivatal vezetője ma Fiuméba érkezett.

Somogyi Dezső, a magyar királyi operaház kitűnő hangú fiatal tenoristája, aki néhány évvel ezelőtt a Magyar Színházban oly nagy sikerrel kreálta a Szulamithban a főpap szerepét, cirkvenicai nyaralást megszakítva Budapestre utazott.

— **A városi állandó bizottság ülése.** A városi állandóbizottság holnap, pénteken délután ülést tart. A nyilvános ülés napirendjén szerepelnek a szokásos bejelentések, indítványok, interpellációk, ezenkívül a Comunale színházban végzendő munkálatokra hitelkérés, egy hivatal áthelyezési indítvány, kérelem automobil járatok berendezésére, az iskolaszék indítványa néhány a városi iskolákban végzendő munkálatokra és a pechlini gyermekkert kibővítésére valamint a toretai iskola helyiségei ügyében, hitelkérés a gimnázium javítási munkálataira és indítvány az árvaház munkálataira szerepel.

A zárt ülésben szerepel a község kötele- kébe való felvétel és az illetőség biztosítása határidejének meghosszabbítása, döntés a Via Collina lépcsőzetének építésére és a Scogliet- tón elfolyó patakocská beföldési munkálataira érkezett ajánlatok fölött. Mindezeket kívül egy a nyilvános, mint a zárt ülésben számos ki- sebb jelentőségű ügy szerepel.

— **Megbüntetett kocsmárosok.** A rendőrbíróság Sapporát 38 éves velencei il- letőségű, Gherbaz Máttyás 28 éves fianonai il- letőségű kocsmárosokat 25—25, Paszmad Ist- ván 36 éves zahei illetőségű kocsmárosot pedig öt koronával büntette meg, mert kocsmahelyi- ségüket zárórán túl nyitva tartották.

— **Tifusz Velencében és a Lidón.** A Nap című budapesti lap tegnap és tegnapi szá- mában azt írta, hogy Velencében tifusz jár- vány ütött ki és az ott nyaraló magyarok közül már eddig is számosan megbetegedtek. Velencei tudósítónk most arról értesít bennünket, hogy az említett lap híre nem felel meg a valóság- nak. Az összes velencei és lidói szállodák csakugy hemzsegnek az idegenektől s mind- nyáján a legjobb egészségnek örvendenek.

— **Temetés.** Cunradi Jenő birtokos és nagykereskedő temetése tegnap ment végbe. A menet délután 6 órakor indult el a via Ser- pentinán levő Cunradi villából, miután Schmidt dr. református lelkész a szokásos szertartást elvégezte. A halottaskocsi előtt több koszoru- val megtelt kocsi haladt. A menet a piazza del Giardino Publicón, a via del Pinon és a Deák utcán át az állomáshoz indult. A koporsót a család tagjai és a rokonok követték, utánuk néhány városatyá, a különböző intézetek, egye- sületek, társaságok stb. tagjai, tisztviselők, ügy- védek, orvosok és mások. Számos ipari egye- sület helyiségén gyászlobogó lengett. Az álló- máson a lelkész újból beszédet tartott. Az el- hunyt holttestét azután vonatra tették és a milánói halotthamvasztóba szállították.

— **Egy hajóparancsnok balesete.** Per- drioi Domonkos egy a kikötőben horgonyzó vitorlás parancsnok tegnap este 11 óra tájban a riva felé jött csónakon. Egyszerre a csónak kormánya eddig még meg nem állapított mó- don úgy mellbevágta, hogy a hajóparancsnok meglehetősen súlyos sérüléseket szenvedett. Mikor a csónak parthoz ért, a telefonon érte- sített mentők Perdrioni Domonkos hajóparancs- nokot a kórházba szállították. Állapota megle- hetősen súlyos.

— **Elveszett ékszerek.** A Susákon mű- ködő Varieté egy magyar énekesnője, Kovács Vilma a napokban elutazván innen a Susák szállóban levő szobájában egy ékszerdobozt felejtett, melyben valamennyi ékszere, mintegy 8000 korona értékben volt elhelyezve. A szálló portása, ki az énekesnő kocsijához levitte a podgyászát, látta, a szoba éjjeli szekrényén az ékszerdobozt, és az mondta az énekesnőnek, hogy csak szálljon be a kocsiba, ő majd min- dent utána hoz. Csak Buccariban vette észre Kovács Vilma, hogy ékszerdobozza nincs meg. Minthogy szerződés céljából folytatnia kellett útját, a legközelebbi vonattal visszaküldte kísé- rőnőjét, ki már délelőtt tíz órakor, két órával a Fiuméből való eltávozás után ismét itt volt s azonnal a Susák szállóba hajtatott, hol azon- ban az ékszereknek már semmi nyomát sem találta. A portás a susáki rendőrség előtt mely a nyomozást megindította, ártatlanságát han- goztatta és bár a gyanu mindössze reá és a szálló egy-két szobalányára eshetik, a rendőr- ség mindeddig nem tudta az ékszereket meg- keríteni. Kovács Vilma a zágrábi rendőrfőkapit- ányaságtól a saját költségén egy detektivet kért és kapott a nyomozás folytatására és ezenki- vül 500 korona jutalmat tűzött ki az ékszerek megkerítésére.

— **Meglopta cselédjét.** Laurich Jozefin 22 éves camnig-carniolai cselédleány feljelentette Mihics Maria 26 éves fiúmei cse- lédleányt, akivel együtt szolgált, hogy ellopta 24 korona megtakarított pénzét és egy 12 ko- rona értékű ruháját. A rendőrség keresi a tol- vaj leányt.

— **Meglopta az apját.** Barussich Lujo 30 éves gospici illetőségű egyént Podmurvice városrészben csavargásért letartóztatták. Kihall- gatás közben bevallotta, hogy mintegy tíz nap- pal ezelőtt megrabolta apját s annak vaska- zettájából nyolcszáz koronát vitt el. A pénz egy részét elmulatta, a megmaradt részét pedig Isván nevű testvéreinek adta át. A rendőrség folytatja a vizsgálatot.

— **Dinamitmerénylet egy villa ellen.** Tegnapi este az abbaiai Stiglic villa ellen eddig ismeretlen tettesek dinamitmerényletet követték el. Este kilenc óra felé ugyanis a villa egyik földszinti ablakán át dinamit patront dobtak a villába, amely hatalmas dördüléssel felrobbant s a szoba falait és mennyezetét erősen megrongálta. Emberéletben nem esett kár. Azt hiszik, hogy a dinamitpatront a villa- tulajdonos elleni bosszúból dobták a szobába. A voloscai rendőrség keresi a tetteseket.

— **Póliai Fiumében.** Mint értesülünk a póliai társaskörök vasárnapra, augusztus 15- ére kirándulást rendeznek Fiuméba.

— **Letartóztatott éjjeli portások.** Ormai rendőrtiszt utasítására a rendőrség letar- tóztatta Marianski István 22 éves bácsfalvai és Zrankovics Máttyás 23 éves delnicei illetőségű éjjeli portásokat, mert megengedték, hogy ser- dülő koru gyermekek az egyik éjjeli büntényt látogathassák s ott mulassanak.

— **A Slavonia helyettesítése.** A Cu- nard hajóstársaság igazgatósága az Azori szig- eteknél zátonyra jutott Slavonia kivándorlási gőzös helyett novemberig nem járat másik hajót a fiúme—newyorki vonalon, minthogy a nyári gazdasági munkálatok miatt a kivándor- lás úgy is csökkent. Novembertől kezdve azon- ban a Caronia, vagy a Carmania közlekedik a Slavonia helyett s valószínű, hogy végleges intézkedés a tavaszig nem történik.

— Itt említjük meg, hogy a Corso egyik fényképészenek reklám tábláján az Azori szig- eteknél szerencsétlenül járt Slavoniáról felvett eredeti fénykép látható. A felvétel akkor készült, amikor a viharos tenger hullámai a baloldalára dült Slavonia hátsó részét már elborították.

— **Letartóztatott ingyenes utas.** A rendőrség Cossovich Máttyás, a Magyar-horvát hajóstársaság Gödöllő gőzösének parancsnoka feljelentésére letartóztatta Zarkovich Lucia 17 éves spalatói egyént, mert a spalatói kikötőben a hajón elrejtőzött s nem fizette meg a hajó- jegy árát.

— **A hajón aludt.** A moló lungon szál- gálatot teljesítő detektívek ma éjjel a rendőr- ségre kísérték Cessare Emőd 17 éves fiúmei illetőségű egyént, mert a Hrvatska hajóstár- saság egyik a Riva Orientalen horgonyzó hajó- ján aludt. Minthogy valószínű, hogy Cessare követte el az említett hajón a legutóbbi időben történt lopásokat a rendőrség Cessare a vizs- gálat érdekében letartóztatta.

— **Eltűnt leány.** Pechersdorfer Márton cantridai kertész megjelent a rendőrségen s elmondotta, hogy szüleinek bécsi lakásáról, mintegy tíz nappal ezelőtt hirtelen eltűnt 17 éves Julia nővére. Bejelentette továbbá, hogy két nappal ezelőtt, távollétében több fiatal leány kereste őt, akik közül az egyik, a szom- szédok elbeszélése szerint, eltűnt nővérehez hasonlított. Azt hiszi, hogy az említett leány az ő nővére volt. Kérte a rendőrséget, hogy a nyomozást indítsa meg.

— **Kifosztott hajóutas.** Lehnardt Ernő upesti illetőségű lakatos tegnapi délután Portoréből Fiume felé való útjában a hajón megismerkedett Léway Mihály pincérral, akinek sikerült a kissé boros állapotban levő Lehnardt- tól valami ürüggyel kicsalni ennek aranyláncát, mely 75 korona értéket képvisel valamint pénz- tárcáját, melyben 22 korona volt. A pincér az- után hirtelen eltűnt. A kifosztott Lehnardt be-

jelentette az esetet a rendőrségnek, amely meg- indította a nyomozást a tettes kézrekerítésére, akinek személyleírását a lakatos megadta.

— **Vonatkisiklás.** Kedden éjfél tájban a Szt. Péterről Fiume felé jövő és az 1637 számú mozdony által vezetett tehervonat egyik ko- csija kisiklott. A tehervonat után egy személy- vonatnak kellett nemsokára érkezni. A gyorsan robogó személyvonat már nem messze járt a tehervonattól, mikor a kritikus pillanatban a mozdonyvezető észrevette a vesztelő vonatot és a gépet megállította. Az utasok között nagy pánik keletkezett, baj azonban nem történt s a személyvonat némi késéssel folytatta útját Fiume felé.

— **Világító mentőbóják.** Tengerészeti körökben nagy feltűnést kelt egy Meller nevű korvet-kapitány találmánya, amely baleseteknél bir különösebb jelentőséggel. Ez a találmány egy új szerkezetű mentőbója, amelyből a vízbe dobva, hatalmas lángok törnek elő és megvilá- gitják a környéken a tenger felszínét. Az új mentőbójával már több praktikus kísérletet vé- geztek, amelyek a jelenvolt tengerésztisztek szerint fényesen sikerültek. Amint a bója a vízbe zuhan, nyomban egy méternyire a víz felszínétől egy 35—40 cm. magas lángnyelv csap föl. Ez a láng 800—900 gyertyafényt helyettesít és arra szolgál, hogy este is figyel- meztessék a hajókat a veszedelemre.

— **Életveszedelem fenyegetésért.** Gautsch Péter 15 éves fiúmei napszámos el- len a rendőrség megindította az eljárást, mert Slavus Árpád 19 éves fiúmei napszámos ru- latozás közben összeveszve, leszurással fenye- gette meg.

— **A kikötőből.** Augusztus 4. Indult: „Melpomene“ osztrák gőzös Santosba 1894 hordó liszttel, 100 láda árpával és 30 tonna vegyes áruval, „Carniola“ osztrák gőzös Kon- stantinápolyba 150 tonna cukorral, 30 tonna rizsszel és 30 tonna vegyesáruval.

Augusztus 5. Érkezett „Dante“ olasz gő- zös Nápolyból üresen, „Adouro“ török gőzös Triesztből üresen.

Indult: „Adria“ magyar gőzös Marseil- lebe 100 tonna fával, 500 tonna cukorral és 30 tonna vegyes áruval. „Persian“ angol gő- zös Liverpoolba 2000 hordó fakivonattal és 120 tonna vegyes áruval.

— **A Lidóra utazók figyelmébe ajánl- juk a Carraro testvérek, tulajdonát képező re- mek új Splendide-szállót (Villa Principessa Giovanna). A teljesen modern berendezéssel a legjutányosabb árak vannak egybekötve.**

Távirat ◀▶ Telefon.

Wekerle Budapesten.

BUDAPEST, aug. 5. Wekerle Sándor mi- niszterelnök ma reggel Budapestre érkezett s felkereste Hadik János gróf államtitkárt, aki most Andrassy gróf belügyminisztert helyette- síteti s két órán át tanácskozott vele.

Lukács Antal meghalt.

BUDAPEST, aug. 5. A magyar közgaz- dasági életet ma nagy veszteség érte. Lukács Antal főrendiházi tag, a Magyar Földhitelinté- zetnek négy éven át volt igazgatója és a Ma- gyar általános Hitelbanknak igazgató tanácsosa ma reggel csömöri villájában meghalt. Az el- hunyt hosszú ideig irányítója volt a magyar hiteléletnek.

Letartóztatott hamiskártyások.

BUDAPEST, aug. 5. A fővárosi rendőr- séghez az utóbbi időben gyakran érkezett fel- jelentés, hogy egyes kávéházakban és vendég- lőkben hazárd játékok folyik s hogy a játékosok között hamis kártyások is vannak, akik a ta- pasztalatlan vidékieket kifosztják. A rendőrség ma éjjel 13 kávéházban és vendéglőben tar- tott razziát, amely alkalommal mintegy száz hazárdjátékost meglepett, akik közül 18 hamis- kártyást letartóztatott. A rendőrség a kávéosok és vendéglősök, továbbá a játékosok ellen meg- indította az eljárást.

A színésznő nyilatkozata.

BUDAPEST, aug. 5. Csapó Ola színésznő, akiről egyes lapok azt írták, hogy Zirkelbach dr. orvos miatta lett öngyilkos, ma nyilatkozatában kijelenti, hogy az öngyilkosnak hozzáintézett leveléből világosan kitűnik, hogy azért halt meg, mert nem képesítették egyetemi magántanárnak. Zirkelbach egyébiránt úgy őt, mint gyermekét nagyon szerette.

Letartóztatott pénzügyőr.

BUDAPEST, aug. 5. A budapesti rendőrség letartóztatta Feuerstein Rudolf pénzügyőri fővigyázót, aki nagyobb összegű hivatalos pénzelikkasztása után megszökött.

Haverda Mária öngyilkossági kísérlete.

SZABADKA, aug. 5. Haverda Mária börtönében ma hajnalban öngyilkossági kísérletet követett el. A börtön személyzete azonban az öngyilkosságot megakadályozta.

Leégett rézműgyár.

BÉCS, aug. 5. A Stankó-féle rézműgyár ma reggel teljesen leégett. Több tüzoltó oltásközben megsebesült. A kár 200,000 korona.

Az új zenggi püspök.

BÉCS, aug. 5. A „Croatische Corresp.” jelenti Zenggből, hogy az ottani vikariust Vucich dr. a zenggi-modrusi egyházmegye püspökévé avatják. Hogy a kinevezés még nem történt meg, az a fiumei olaszok ellenállásának tulajdonítható, akik azt akarják, hogy Fiume és a kerülete elkülönítessék a zenggi egyházmegyétől.

Munkássors.

ARAD, aug. 5. Német Ignác olajkereskedő pincejébe két munkás, Kovács István és Dercsen András egy olajshordót akart legurítani. A hordó azonban lezuhant s mindkettőt agyonütötte.

Felmentett jegyző.

ZOMBOR, aug. 5. Nikolics Aurél jegyzőt, akit szabálytalanságok miatt a tavasszal állásától felfüggesztettek, a királyi tábla felmentette. Az alispán Nikolicsot ma helyezte vissza állásába.

A krétai bonyodalom.

LONDON, aug. 5. Konstantinápolyból jelenti a Daily Telegraph tudósítója, hogy a porta abban a jegyzékében, amelyet athéni követe utján ma fog átnyújtani, sürgeti a krétai hadseregben szolgáló görög tisztek visszarendelését. A jegyzék főlötte barátságos hangú. Rifat pasa hétfőn tanácskozott a görög követtel és egyenesen megkérdezte, hogy miért nem bizonyítja be a görög kormány békés és barátságos szándékait azzal, hogy visszarendeli Kréta szigetéről a görög tiszteket.

KANEA, aug. 5. Ma reggel nagy izgatottság támadt a görög lakosság között, mert az a hír terjedt el, hogy a görög lobogót el fogják távolítani a szigetről. A kormány hivatalos jelentést adott ki, hogy a nemzeti zászló tovább is lengeni fog az erődökön és a középületeken s megígérte, hogy a katonaság nemzeti lobogót fog kapni, amelynek közepén Szent György képe lesz. A kormány megcáfolja azt a hírt, hogy Törökország el akarja távolítani a görög lobogót az erődökről.

Kivégzés Párisban.

PÁRIS, aug. 5. Tusment gyilkost, akit a törvényszék halálra ítél, ma reggel kivégezték. Tíz év óta ez volt az első kivégzés Párisban.

Zeppelin utja.

BERLIN, aug. 5. Ugy volt, hogy ma fog felszállani Zeppelin II. birpdalmi léghajó, de mivel a hátsó jobboldali propellert nem sikerült máig sem kicserélni, a kölni ut későbbre marad.

A cár és Vilmos császár.

BERLIN, aug. 5. Miklós cár és Vilmos császár legközelebbi találkozására intim jellegű lesz. A két uralkodó minden valószínűség szerint Kielben fogja egymást viszont látni.

Forradalom**Spanyolországban.**

BERLIN, aug. 5. A spanyol határról érkező hírek megcáfolják a kormány optimista jelentéseit. Igaz ugyan, hogy a katonaság lett az ur Barcelonában, de a forradalmárok a vidéken nagy akciót fejtenek ki és a táboruk folyvást növekszik. Barcelona katonai kormányzója jelentékeny csapatot küldött a vidékre, hogy a zendülésben levő városokat lecsendesítse, de ily módon lényegesen csökkentette a barcelonai helyőrséget. Madridból pedig a kormány értesítette a barcelonai katonai kormányzót, hogy segédszereket ezidőszere nem kaphat. A forradalmárok a vidéki városokban egyesülni készülnek, hogy guerilla-hadjáratot kezdjenek a vidéken, különösen északon, délen és Spanyolország belsejében. A cataloniai beszűltek között erős mozgalom támadt, amely arra irányul, hogy Cataloniát függetlenítsék Spanyolországtól.

Zeppelin eljutott Kölnig.

GENF, aug. 5. A Zeppelin II. léghajó ma reggel 4 ór. 40 perckor Majna melletti Frankfurtban felszállt s délelőtt 11 óra 32 perckor Kölnben szállt le. Háromnegyed tizenkét órakor a léghajó már a ballonházban volt.

Brattovich G. N.

könyvkötészete átköltözött a Castello utca 9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766. Minél számosabb megrendelésért esedezik továbbra is

Brattovich G. N.

BAUER GRÖNWALD A magyarok
GRAND HOTEL D'ITALIE OTTHONA
**VELENCÉ-
BEN**
Elsőrendű szálló. — Kitűnő konyha.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale Casa Wurzer I. em.

A Smith és Meynier I. szab. fiumei papirgyár részv. társ. azonnali belépésre

keres tisztviselőt,

ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban teljesen bírja és különösen a gép- és gycrsírszatban jártas. Jelentkezés személyesen.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinók a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — **Grand Hotel des Bains**
Hotel Villa Regina — **Grand Hotel Lido.** Villák.
Parkok. Autóbilék.

Lido-Velence. Uj nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

Hotel Pensió JOLANDA
VELENCE
Legelőcsőbb, legszebb fekvésű szálló Riva degli Schiavoni, 200 lépésnyire a Márktértől.
Modern kényelem. Villanyvilágítás.
Kitűnő konyha. Szobák 3 lírától feljebb.
Penzió 8 lírától feljebb.

Büchler L. Abbazia

(a Stefania szállóval szemben)

Férfidivat különlegességek a legelőkelőbb uri közönség számára.

Magyar cég!

Szabott árak!

Cantrida „FIUME“ vendéglő

a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség tekepályával kitűnő magyar és olasz konyha, jó ausztriai és stájer borok. Kóbányai polgári duplamalata sör.

Számos látogatásért esedezik

MANN HANS vendéglős

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Nora Hansi német énekesnő,
Fiory Ada, bécsi szubrett,
Lengyel Margit táncosnő,
Minervini Giustino csodálatos műsora,
Hausen Edith bécsi romanc-énekesnő,
Wagner Fritz német kómikus,
Flores Elisa nápolyi énekesnő,
Les Minervini olasz duett.

Luna & Styx óriási villanyos-zenei attrakciók.

Karmester: Virgilio Virgili

Rendező: Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Uj műsor.

Belépti díj 1 kor.

Nagy látványosság.

Butorcsomagolást

gyékény és szalma közé, átköltöztetést és butorszállítást butorszállító kocsiban pontosan és jutányosan elvállal.

FRANK G.

Fiume, Via Germania 11. III. em.

3 világos szoba

a város központjában fiatal embereknek esetleg családnak is kívánságra ellátással együtt kiadó. Cim a kiadóhivatalban,

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a bankhelyiségekben egy **páncélszekrényt állítottunk fel** értéktárgyak, ékszerek, pénz és értékpapírok megőrzésére.

A páncélszekrény különböző nagyságu rekeszekre van felosztva, a melyeket bárki kibérelhet a következő áron:

Kis páncélozott rekesz:

1 évre K 20.— 1/2 évre K 10.— 1/4 évre K 6.— 1 óra K 3.—

Középnagyságu páncélrekesz:

1 évre K 26.— 1/2 évre K 16.— 1/4 évre K 8.— 1 óra K 5.—

Nagy páncélozott rekesz:

1 évre K 40.— 1/2 évre K 26.— 1/4 évre K 16.— 1 óra K 8.—

A rekesz bérlője 1, 2 esetleg 3 három különböző kulccsal zárhatja le rekeszét, míg a bank egy tisztviselője más 3 kulccsal csukja le utána a rekeszt. A lezárás eme módja a legnagyobb biztonságot nyújtja a bérlőnek.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank fiumei váltóüzlete Fiume Via Lido

Grammofonokat és lemezeket

legnagyobb választékban kicserélhető tűvel és tűcserélés nélkül,

messzehangzó lemezeket

termek és kerthelyiségek számára, továbbá

„detektív“-boltpénztárakat

csengettyű-alarmkészülékkel, a mely a kézi pénztár megdézsmálását vagy betörést lehetetlenné teszi, végül

Wertheim-pénzszekrényeket

minden nagyságban készpénz és részletfizetésre árusít a

Tengermelléki Kereskedelmi Társaság Fiume, Corso 12 I. em.

Javítások elfogadtatnak.

GUSTINCICH JÁNOS

finomsütődéje

Fiume, Via Alessandrina I. sz.

készül elsőrendű

tea-kétszersültet

luxus- és házikenyeret, Graham- és rozskenyeret. Ezenkívül elfogad sütésre kenyeret és süteményeket.

Nagy lisztraktár a legelső budapesti gőzmalmokból.

Házhoz szállítás! Telefon 853 sz.

Kétszersültek postai csomagban is szétküldetnek.

Első fiumei cementárugyár

FIUME, Vicolo Apollo és Via Serpentina sarkán, TELEF. 1035

Csövek sajtolt cementből minden nagyságban. Kézzel és géppel sajtolt padlólemezek 2 és több színben. Vizlevezető medencék csatornához. Mesterséges lépcsők és balkonkerítések. Kutkerítések, víztartányok, állványok falburkolatok stb. stb.

VELENCEBEN

mozaikáru, korallok és velencei különlegességek legolcsóbban kaphatók

Franco G. cégnél

Szt.-Márktér 114. és 140. számú bolt és S. Moisè 1344.

SPIRID MARCETTA

ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.

Minden este Sárközy Elemér cigányzenekara hangversenyez.

Bonin Penzió - Velence

S. Marco, Corte Barozzi.

Kitűnő bécsi penzió, főleg magyarok és osztrákok által látogatva, egy percnyi távolságra a Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

Lido-Velence

PANNONIA VILLA

Gyönyörű központi fekvés, teljesen újjáalakítva: 40 szoba s külön apartementok. Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Egy tulajdonban az új kávéházat a Szt.-Márktéren (a quadri mellett) és a Frezzeria utcában levő nagy cukrászdával. Nagyb. pártfogást kér Carlo Lavenna.

Az „Első Fiumei Őr- és Záróintézet“

igazgatósága ezennel tisztelettel értesíti Fiume nagyrebecsült kereskedőit, raktártulajdonosait és iparvállalatait, hogy belügyminiszterleg jóváhagyott tevékenységét, mely a reábizott házak, raktárak, bolthelyiségek, gyárak, hajók, rakhelyek, építkezések stb. éjjeli és nappali őrizetére terjed ki. **megkezdte.**

Kivánatra elküldjük tisztviselőinket az egyes cégekhez és érdeklődőkhöz, kik a szükséges felvilágosításokat a bérlet és előfizetésre vonatkozólag megadják.

Központi igazgatóság: Fiume, Via della Riva 8. sz. I. emelet.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.